

N:o 159.

Af herr **G. F. Östberg**, om extra anslag för år 1888 till skogsodlingens befrämjande.

Näst efter jordbruket är skogshushållningen den viktigaste näringen inom vårt land, och dess ekonomiska betydelse för landet i sin helhet ligger icke blott deruti, att våra skogar frambringa de betydliga kvantiteter af skogsprodukter, som erfordras för landets eget behof, utan lika mycket deruti, att virke i oförädlad eller förädlad form är en af de få produkter, som landet kan i afsevärd mängd exportera till utlandet för att betäcka sin import.

Men om denna näring på grund af sin ställning i ofvan berörda hänseende förtjenar att i samma mån som landets öfriga näringar utgöra föremål för statens omvårdnad, så har staten en alldeles särskild anledning att egna densamma sin uppmärksamhet. Under det att på andra områden näringsidkaren kan beräkna att sjelf inom en ej alltför aflägsen tidrymd skörda frukten af sina omkostnader för utvecklingen af sin affär, kan skogsodlaren i allmänhet icke beräkna, att hans arbete skall lemna afkastning förr än långt efter hans död. Man kan alltså icke lita på, att det enskilda intresset skall utgöra en tillräckligt kraftig sporre till bibehållande och ökande af landets skogstillgång. Der förhållanden påkalla, att skogsodling sker, är det derföre en pligt för det allmänna att vare sig genom direkta åtgärder eller genom att väcka eller understödja den enskildes intresse söka befordra denna samhällsangelägenhet.

De ständigt upprepade klagomålen öfver aftagande skogstillgång från de flesta trakter af landet utgöra ett bevis för, att ett verkligt

behof af åtgärder i detta syfte förefinnes, och det är tydligen af största vigt, att hvad som kan härvid göras, blir gjordt utan uppskof, då i detta fall en förlorad tid omöjligen kan ersättas.

Under det att i andra länder lagstiftningen dels lagt hinder i vägen för den enskildes fria förfogande öfver sin skog, dels ålagt den enskilde förpligtelser med afseende å befordrandet af återväxt genom sådd eller plantering, har man i Sverige icke ansett lämpligt att beträda samma väg. Men vid sådant förhållande är det så mycket angelägnare att söka befordra skogsodling, der sådan är behöflig, genom att dertill uppmuntra den enskilde.

Vid sistlidne riksdag framställdes genom motion af herr L. M. Carlsson ett förslag i detta syfte, och fattade med anledning deraf Andra Kammaren det beslut, »att för år 1887 bevilja ett extra anslag af 25,000 kronor, att ställas till Kongl. Maj:ts förfogande, för att i mån af tillgång tilldelas de landsting eller hushållningssällskap, som derom göra ansökan och som beslutat att för skogsodlingens och skogshushållningens befrämjande till enskilde skogsodlare kostnadsfritt eller till billigt pris tillhandahålla skogsfrö eller plantor; dock med vilkor att sådant landsting eller hushållningssällskap förbundet sig att till sagda ändamål bidraga med minst lika stort belopp som det sökta statsanslaget».

Detta Andra Kammarens beslut, som icke vid samma riksdag ledde till något resultat, vill jag härmed ånyo underställa Riksdagens bepröfvande.

Emot detsamma gjordes hufvudsakligen den invändning, att befordrandet af skogshushållningen egentligen vore en angelägenhet, som tillhörde landstingen och hushållningssällskapen, och att dessa egde tillräckliga tillgångar att utan statens medverkan taga saken om hand.

Det är visserligen sant, att landsting och hushållningssällskap ega skyldighet att vårda sig om denna angelägenhet och äfven äro i stånd att inom begränsade belopp anslå medel för ändamålet; och det är utan tvifvel lämpligast, att i alla händelser de omedelbara åtgärderna för skogsodlingens befrämjande verkställas genom dessas försorg. Men då deras tillgångar äro ganska begränsade och anlitas för en mängd andra ändamål, och då erfarenheten visat, att statsunderstöd kraftigt bidraga att hos landsting och hushållningssällskap framkalla och vidmagthålla intresset för allmännyttiga ändamål, anser jag, att staten icke bör undandra sig att lemna understöd åt de landsting och hushållningssällskap, som äro villiga att vidtaga åtgärder för skogsodlingens befrämjande. Detta synes så mycket mera billigt och befogadt, som staten

lemnat anslag för en mängd ändamål, hvilka icke kunna anses i högre grad än skogshushållningen utgöra ett statsintresse, såsom till exempel arfvoden åt kringresande undervisare i jordbruk och dess binäringar eller understöd för hemslöjden.

Jag får på grund häraf hemställa,

att Riksdagen måtte till skogsodlingens befrämjande för år 1888 bevilja ett extra anslag af 25,000 kronor att ställas till Kongl. Maj:ts förfogande för att i mån af tillgång tilldelas landsting och hushållningssällskap, som understödja enskilde skogsodlare genom tillhandahållande af skogsfrö och plantor till billigt pris eller beredande af kostnadsfritt biträde i skogsodlingsarbeten, dock under vilkor att statsbidrag icke må till något län utgå med högre belopp än hvad landsting och hushållningssällskap hvar för sig eller tillsammans för ändamålet anslagit, ej heller till högre belopp än 2,000 kronor för hvarje landtingsområde.

Stockholm den 28 januari 1887.

G. F. Östberg.
